

Vergaderjaar 1993–1994

22 961

Wijziging van de Wegenverkeerswet 1992, houdende regeling van de verzelfstandiging van de Rijksdienst voor het wegverkeer

Nr. 10

EINDVERSLAG

Vastgesteld 2 december 1993

Na kennis te hebben genomen van de inhoud van de memorie van antwoord bleek er in de vaste Commissie voor Verkeer en Waterstaat¹ bij enkele fracties nog behoefte te bestaan enkele vragen en opmerkingen ter beantwoording aan de regering voor te leggen.

Algemeen

De leden van de CDA-fractie dankten de regering voor de memorie van antwoord en de naderhand ontvangen nota van wijziging. Tot hun genoegen hadden zij gezien, dat enkele van hun suggesties in de nota van wijziging terug waren te vinden. Op enkele onderdelen van de beantwoording kwamen zij in het navolgende terug.

De leden van de PvdA-fractie hadden met belangstelling kennisgenomen van de memorie van antwoord, de aparte brief over de uitgaven en inkomsten van de Rijksdienst (22 961, nr. 7) en het gewijzigd voorstel van wet. Deze stukken hadden hun instemming met de verzelfstandiging niet veranderd, wel leidden zij tot een groot aantal nadere vragen.

De leden van de PvdA-fractie stemden er mee in dat een expliciete evaluatiebepaling aan de wet is toegevoegd. Zij merkten daarbij wel op dat het moeilijk voorstelbaar is dat de verzelfstandiging op basis van die evaluatie kan worden teruggedraaid. Eerder zal de optie van een verdere verzelfstandiging naar een stichtingsvorm in discussie kunnen komen, zo verwachtten zij. Deelt de regering die verwachting?

De leden van de PvdA-fractie merkten ten overvloede op dat afhandeling van dit wetsvoorstel wat hun betreft alleen mogelijk is indien de gevraagde informatie kan worden gegeven.

De leden van de PvdA-fractie vroegen of in het gewijzigde wetsvoorstel enige materiële verandering is aangebracht ten aanzien van de voorstellen tot wijziging van de Wegenverkeerswet 1994. Het viel deze leden in elk geval op dat dit bij artikel I, onderdeel RRR wel was gebeurd, zij kwamen daarop terug. Voorts vroegen zij of er op enig punt nog een nieuwe keuze moest worden gemaakt die nog niet in het oorspronkelijke wetsvoorstel lag besloten bij de opstelling van het gewijzigde wetsvoorstel over de verdeling van de bevoegdheden tussen minister en

¹ Samenstelling:

Leden: Castricum (PvdA), ondervoorzitter, Spieker (PvdA), Van Vlijmen (CDA), Blauw (VVD), Lankhorst (GroenLinks), Nijland (CDA), Jorritsma-Lebbink (VVD), Tegelaar-Boonacker (CDA), Eisma (D66), J.T. van den Berg (SGP), Lilipaly (PvdA), Wolffensperger (D66), Frissen (CDA), Roosen-van Pelt (CDA), Esselink (CDA), Biesheuvel (CDA), voorzitter, Feenstra (PvdA), Van der Vaart (PvdA), Van Gijssel (PvdA), A. de Jong (PvdA), De Graaf (CDA), Akkerman (PvdA), Remkes (VVD).

Piv. leden: Van Gelder (PvdA), R. van Middelkoop (PvdA), Reitsma (CDA), Blaauw (VVD), Rosenmöller (GroenLinks), Hillen (CDA), Te Veldhuis (VVD), Van der Ploeg-Posthumus (CDA), Versnel-Schmitz (D66), Schutte (GPV), Ruigrol-Verreijt (PvdA), Tommel (D66), M. D. T. M. de Jong (CDA), Koetje (CDA), Mateman (CDA), Leers (CDA), Van Rijn-Vellekoop (PvdA), Swildens-Rozendaal (PvdA), Leerling (RPF), Witteveen-Hevinga (PvdA), Van der Hoeven (CDA), Netelenbos (PvdA), Verbugt (VVD).

dienst door inmiddels aangebrachte veranderingen in de Wegengerkeerswet 1994. Zo ja, welke en hoe is de keuze uitgevallen?

De leden van de VVD fractie hadden met belangstelling kennis genomen van de memorie van antwoord, de brief van de minister inzake de tarieven (22 961, nr. 7) en de nota van wijziging met aanbiedingsbrief, naar aanleiding van de aannarne van de Wegengerkeerswet. Zij wensten nog enkele opmerkingen te maken. De leden dankten de regering voor het bij nota van wijziging opnemen van een evaluatiebepaling.

Verzelfstandiging in de vorm van een zelfstandig bestuursorgaan

1. Motivering van de gekozen vorm van verzelfstandiging

De leden van de CDA-fractie vonden dat de memorie van antwoord vaag bleef over het aantal ambtenaren, dat ten departemente kan verdwijnen na verzelfstandiging bij de centrale diensten. Zij konden niet begrijpen dat de minister daar geen precies inzicht in heeft, ook al gaan de cijfers misschien schuil in een getal dat ook andere operaties omvat.

De leden van de CDA-fractie wilden nog nadere opheldering over het commercieel gebruik van gegevens van de Rijksdienst voor het Wegengerkeer. Wat is het verschil tussen commercieel gebruik door de dienst zelf en toestemming voor commercieel gebruik door de minister voor bepaalde doeleinden? Zij zouden bovendien graag nader toegelicht zien hoe deze keuze zich verhoudt met de wet op de persoonsregistratie. Bij een onbevredigende beantwoording zouden deze leden amendering van het wetsvoorstel overwegen.

De leden van de PvdA-fractie bleven moeite houden met de regelingen rond het gebruik van gegevens uit het kentekenregister door derden, zelfs voor commerciële doeleinden. Zij hadden daarvan bij de behandeling van de Wegengerkeerswet 1994 ook reeds blijk gegeven, maar bevonden zich wat dit betreft binnen de Kamer in een uitzonderingspositie. Thans wilden zij zich vooral richten op de financiële kant van de zaak. Van de dienst wordt verwacht dat deze kostendekkend gaat draaien. De dienst maakt de nodige kosten om de registers bij te houden en het is thans vooral de burger die via deel III die kosten dekt en overdekt. Het wetsvoorstel gaat er van uit dat de dienst de verzamelde waardevolle gegevens niet zelf voor commerciële doeleinden mag gebruiken, maar aan derden kan dat wel worden toegestaan. Indien die principiële stap eenmaal is gemaakt leek het deze leden niet meer dan redelijk dat de dienst hiervoor behoorlijke tarieven in rekening brengt. Zij vroegen in dit verband welke tarieven de rijksdienst thans in rekening brengt voor de service die bijvoorbeeld aan het RAI Datacentrum wordt geleverd en welke totale inkomsten dit oplevert. Uit de brief van de Minister van Verkeer en Waterstaat van 21 juli 1993, 22 961, nr. 7, leidden zij af dat de kosten van informatieverstrekking thans de inkomsten uit informatieverstrekking overtreffen, maar het was hen niet duidelijk in hoeverre dit te wijten valt aan noodzakelijke informatie binnen de publieke sector of aan het meer commerciële circuit. De leden van de fractie van de PvdA vroegen om een uitsplitsing.

De leden van de CDA-fractie vonden de beantwoording van de vragen inzake de onafhankelijk keuringscapaciteit verhelderend. Zij wilden van 0,5% van de keuringen van zware voertuigen geen breekpunt maken, wel vroegen zij of dit restant niet door een onafhankelijke instantie zou kunnen worden opgepakt. In welke regio's doet zich het tekort overigens voor? Ten onrechte liet de memorie van antwoord die vraag onbeantwoord.

De leden van de PvdA-fractie hadden in het voorlopig verslag gevraagd om meer duidelijkheid over de af te stoten en wellicht af te stoten taken, in het bijzonder wat betreft keuringscapaciteit en wat betreft de testbaan. Deze duidelijkheid ontbeerden zij nog steeds, slechts worden gegevens verstrekt over de aantallen op de testbaan verrichte beproevingen. Zij wilden echter weten welke keuringscapaciteit van de Rijksdienst voor het Wegverkeer zal worden opgeheven, rekening houdend met bekende plannen van de ANWB voor keuringsstations. Worden de testbaan en eventuele andere bezittingen van de rijksdienst nu wel of niet worden afgestoten naar de private sector?

In de memorie van antwoord wordt verwezen naar de nog beperkt beschikbare onafhankelijke keuringscapaciteit voor zware voertuigen. Voor lichtere bedrijfswagens zou er voldoende onafhankelijke capaciteit zijn. De leden van de fractie van de PvdA vroegen om welke voorzieningen buiten de Rijksdienst voor het Wegverkeer zelf het hier ging. Waarom heeft de markt nog niet voorzien in voldoende onafhankelijke keuringscapaciteit voor zware voertuigen en welke verwachtingen bestaan voor verandering daarin?

De leden van de PvdA-fractie merkten op dat elke discussie over de gewenste capaciteit voor het algemene periodieke keuren van voertuigen thans nog onder het beslag ligt van de uitkomst van de door de Hoge Raad aan het Europese Hof voorgelegde vragen terzake. Formeel is het immers niet uitgesloten dat de antwoorden op die prejudiciële vragen leiden tot de conclusie dat handhaving van keuring door garages onverenigbaar is met het EG-recht. Welke beslissing heeft de Hoge Raad inmiddels genomen over de zaak van het algemene periodieke keuren van voertuigen, die aan de Raad zou worden voorgelegd om te toetsen of wel tot veroordeling in zaken betreffende het algemene periodieke keuren van voertuigen kan worden overgegaan indien het EG-recht niet in het geding is gebracht door de verweerder? Zo die uitspraak er nog niet is, wat is dan de stand van zaken?

De leden van de PvdA-fractie stelden vast, dat de regering ook thans nog moet erkennen dat er geen enkel uitzicht is op EG-erkenning van het systeem van bedrijfserkenningen. Zij stelden echter vast, dat dit kennelijk niet alleen geldt voor de in de Wegenverkeerswet 1994 opgenomen regeling van bedrijfserkenningen voor gekwalificeerd onderhoud, als alternatief voor het algemene periodieke keuren van voertuigen maar ook voor het in artikel 29 en verder neergelegde systeem van bedrijfserkenningen voor typegoedkeuring. Zij herinnerden er aan dat zij eerder hadden overwogen om de bedrijfserkenning voor gekwalificeerd onderhoud wegens door de regering erkende strijd met het EG-recht uit de Wegenverkeerswet 1994 te schrappen, maar dit punt inmiddels hadden aangehouden tot de behandeling van de Invoeringswet. Zij herinnerden zich uit de behandeling van de Wegenverkeerswet 1994 echter geen mededelingen van de regering dat de Wegenverkeerswet 1994 ook op andere punten in strijd zou zijn met het EG-recht, zoals terzake van de bedrijfserkenning voor typegoedkeuringen. Kan die opening van zaken alsnog worden gegeven? Wat betekent dit in praktische zin voor de Dienst Wegverkeer?

2. Rechtsvorm

De leden van de CDA-fractie stemden in met de gekozen rechtsvorm. Zij vonden de argumenten om niet over te gaan tot een agentschap overtuigend. Zij vonden de argumenten waarom het computercentrum niet afzonderlijk werd geprivatiseerd redelijk. Aangezien de samenloop van het primaire proces en de informatieverwerking inderdaad groot is en

het deels justitiële en vertrouwelijke karakter van de gegevens, achtten zij de keuze vergelijkbaar met die welke ten aanzien van de Belastingdienst was gemaakt. Bij de plenaire behandeling kwamen zij op dit punt terug.

De leden van de PvdA-fractie namen kennis van de argumenten waarom de vorming van een agentschap volgens de regering als een alternatief niet voor de hand ligt. Ook zij zouden een keuze voor een agentschap niet prefereren. Zij achtten namelijk de keuze voor een zelfstandig bestuursorgaan een heldere en adequate en dan is er geen reden om voor een «tussenfiguur» als het agentschap te kiezen. De argumenten van de regering roepen echter wel vragen op. Waarom zou wijziging van de Comptabiliteitswet bijvoorbeeld in dit geval vertraging opleveren, omdat een wijziging van die wet al is voorgenomen en tijdelijk de instelling bij de begrotingswet kan worden geregeld, zoals thans voor enkele andere agentschappen geschiedt voor de vorming van een agentschap? Is het wel waar dat de ministeriële verantwoordelijkheid door dit wetsvoorstel verder wordt beperkt dan bij de vorming van een agentschap, nu door het instandhouden van een algemene aanwijzingsbevoegdheid van de minister de Kamer de regering op vrijwel alle handelingen van de dienst kan blijven aanspreken? De regering erkent immers dat een beslissing van de dienst in een concreet geval aanleiding kan geven tot een algemene aanwijzing om in soortgelijke gevallen in de toekomst anders te handelen en de Kamer kan zich dus steeds tot de regering richten met de vraag om van die bevoegdheid gebruik te maken. Het zelfstandig opereren op de kapitaalmarkt blijft dan staan als enig in de memorie van antwoord gegeven argument voor de keuze van een zelfstandig bestuursorgaan boven een agentschap, hoewel de leden van de fractie van de PvdA aannamen dat via wetswijziging – en dan komt de Comptabiliteitswet in beeld – dit ook voor een agentschap kan worden geregeld.

3. Taakomschrijving

De leden van de PvdA-fractie leidden uit de memorie van antwoord af dat de Dienst Wegverkeer keuringscapaciteit zal handhaven in die gebieden waar op een afstand van 25 tot 30 kilometer geen onafhankelijke keuringscapaciteit voor het algemene periodieke keuren van voertuigen aanwezig is, in casu dus voor personenauto's een ANWB technostation. Zien zij dat juist? In hoeverre is thans reeds die situatie bereikt? Zij vonden dit in elk geval een redelijke benadering maar herhaalden hun opmerking in het voorlopig verslag dat ze in het wetsvoorstel een herkenbare verwijzing naar die gebiedsgerichte benadering misten. Zij vroegen of een verdergaande afstoting van eigen algemene periodieke keuringen van voertuigen door de dienst ten gunste van ANWB-capaciteit per saldo gunstig of ongunstig uitwerkt op de inkomsten/uitgaven verhouding bij de dienst. Uit de verstrekte financiële gegevens kan worden afgeleid dat de dienst ongeveer 7 miljoen gulden «verdient» aan periodieke keuringen maar niet duidelijk is hoe dit gesplitst kan worden naar personenauto's en bedrijfswagens en welke kosten daartegenover staan. Kan hierop worden ingegaan?

4. Interne organisatie

De leden van de CDA-fractie waren teleurgesteld over de beantwoording van hun suggestie voor een adviesraad voor het bestuur van bij het werkveld van de dienst betrokken maatschappelijke organisaties. Helaas vlucht de regering in een formalistisch antwoord, omdat uit hun bijdrage heel wel begrepen had kunnen worden, dat er geen adviesraad in de zin van de Raad voor Verkeer en Waterstaat was bedoeld. Als de regering liever van een gebruikersoverleg wil spreken, vonden deze leden

dat conform de idee achter de naamgeving. Zij maakten uit de beantwoording op, dat de regering zo'n gebruikersoverleg wel een goed idee vindt. De aan het woord zijnde leden gaven dan ook in overweging het wetsvoorstel naar analogie van de Overlegorganen voor de PTT aan te passen.

Wat betekent het niet doorgaan van de vaartuiregistratie voor de formatie van de dienst, zo vroegen de leden van de VVD.

De leden van de PvdA-fractie hechtten er nog steeds aan dat de onafhankelijkheid van de leden van de Raad van Toezicht in de wet zelf wordt vastgelegd. Zij wilden graag geloven dat voor de huidige minister onafhankelijkheid een absolute voorwaarde zal zijn en dat dit via de benoemingsbevoegdheid ook zal worden gehandhaafd, maar op langere termijn telt toch alleen de wettekst.

Naar aanleiding van de antwoorden inzake de samenstelling van de Raad van Toezicht stelden de leden van de fractie van de VVD nog de vraag of bij de samenstelling van de Raad van Toezicht gezocht wordt naar onafhankelijke deskundigen op de terreinen waar de dienst zich mee bemoeit (bijvoorbeeld personenauto's, goederentransport enzovoorts). Hoe zal trouwens, zo vroegen deze leden, de relatie gestalte krijgen tussen een op te richten overlegorgaan van gebruikers, de Raad van Toezicht en de Raad van Verkeer en Waterstaat? Deze leden achtten het van belang dat er een overlegorgaan komt waarmee zowel de Raad van Toezicht als de minister kan overleggen.

5. Bevoegdheden van de minister

De leden van de CDA-fractie vonden de uiteenzetting over de ministeriële verantwoordelijkheid nuttig. Zij maakten daaruit op, dat de minister niet anders dan via het tariefbeheersingssysteem wil sturen ten aanzien van de bedrijfsvoering. Twijfel hadden deze leden of de sturingsmogelijkheid ten aanzien van de strategische beleidsbepaling echt nodig is, als tegelijkertijd wordt geantwoord, dat de verantwoordelijkheid voor de regelgeving des ministers is. Kon de regering dit nader verduidelijken?

De leden van de PvdA-fractie waren de regering erkentelijk voor de nadere regeling van de tarieven bij algemene maatregel van bestuur. Deze desbetreffende algemene maatregel van bestuur zal via de normale voorhangprocedure van artikel 3 van de Wegenverkeerswet 1994 bij de Kamers moeten worden aangemeld, zo concludeerden zij, dit in afwijking van hetgeen de regering in de memorie van antwoord bij artikel 3q veronderstelt. Van belang achtten zij ook dat krachtens het nieuwe artikel V van deze wet de tarieven voor het eerst door de minister zullen worden vastgesteld, zodat de basis waarop de indexaties van toepassing worden vast komt te liggen. Deze leden namen aan dat de regering niet alleen de algemene maatregel van bestuur, maar ook deze ministeriële regeling van de tarieven bij aanvang tijdig bij de Kamer aanhangig zal maken.

De leden van de CDA-fractie zagen gaarne nader ingevuld, waartoe het overwegen van de hunnerzijds gedane suggestie voor een informatieprofiel heeft geleid.

6. Status van het personeel

De leden van de CDA-fractie vonden de uitleg over de status van de ambtelijke positie van het personeel in zeker opzicht verhelderend. Het gaat – zo begrepen zij – vooral om de pensioenaanspraken. Naar zij meenden te weten was de mededeling, dat voor het Commissariaat voor

de Media als zelfstandig bestuursorgaan een zelfde regeling bestond niet geheel juist. Bij de medewerkers daar is ook de materiële rechtspositie gelijk aan die van «echte» ambtenaren. Hoe dit ook zij, uit de memorie van antwoord maakten zij op, dat de directie van de dienst een eigen salarisbeleid kan voeren, begrensd door de invloed van de minister op de tarieven. De leden van de CDA-fractie vonden het merkwaardig en niet getuigen van een goede voorbereiding van de verzelfstandiging, dat de onderhandelingen over de arbeidsvoorwaarden nog niet waren gestart. Wanneer denkt de minister daar een begin mee te maken, zo vroegen zij, als de verzelfstandiging op zo kort mogelijke termijn na 1 januari 1994 zou moeten starten? Zij herinnerden er aan, dat zij ook bij andere voorstellen voor verzelfstandiging hadden laten blijken bij de plenaire behandeling een zo goed mogelijk overzicht van alle relevante gevolgen van het wetsvoorstel te willen hebben.

In de memorie van antwoord stelt de regering op vragen gesteld door de VVD dat de Minister van Binnenlandse Zaken buiten de pensioenzaken geen coördinerende bevoegdheid (meer) heeft ten aanzien van zelfstandige bestuursorganen. De leden vroegen hoe zich dit verhoudt tot de Luchtverkeersbeveiligingsorganisatie waar deze onder meer voor het behoud van de ambtelijke status is gekomen zodat dan de salarissen binnen de marges van het Rijksbeleid zich zouden blijven bewegen.

De leden van de PvdA-fractie vonden de verstrekte informatie over de personeelsomvang onvoldoende. Zij hadden in het voorlopig verslag bijvoorbeeld ook verwezen naar de omvang van het zogenaamde grijze personeel dat boven de formatie werkt, waarvoor wel 200 personen worden genoemd. Welke vooruitzichten bestaan voor deze mensen? Evenmin is duidelijk hoe de beoogde reductie per 1-1-1994 met 110,5 formatieplaatsen gestalte krijgt, bijvoorbeeld voor welk deel deze reductie door afstoten of uitbesteden van taken gestalte krijgt. Evenmin is duidelijk wat de betekenis is voor de positie van het huidige personeel van het gegeven dat er enerzijds 110,5 formatieplaatsen afgaan vanwege verbetering van de efficiency terwijl er anderzijds 140 extra plaatsen nodig zijn voor nieuwe taken. Wat is thans de stand van zaken met de realisering van de GEO-taakstelling, waarover wordt opgemerkt dat die per 1-1-1994 wellicht niet volledig haalbaar is?

In de memorie van antwoord wordt evenmin ingegaan op de vraag of de dienst in zijn huidige omvang al wel alle wettelijke taken naar behoren uitvoert of kan uitvoeren. Hoe staat het bijvoorbeeld met de wettelijk opgedragen taak om 3% van de algemene periodiek gekeurde voertuigen te herkeuren? Welk percentage wordt feitelijk gehaald met hoeveel mensen?

7. Financiën

De leden van de VVD waren verheugd over de veranderde opvulling ten aanzien van de financiering van het beleidsonderdeel op het ministerie.

De leden van de CDA-fractie achtten het niet wel mogelijk aan de plenaire behandeling te beginnen, als niet tevoren een indicatie van de openingsbalans bekend is. Zij drongen er dan ook zeer op aan in de nota naar aanleiding van het eindverslag de benodigde informatie te verschaffen. Ook gingen de aan het woord zijnde leden er van uit, dat het ontwerp voor een algemene maatregel van bestuur met het tarief-beheersingssysteem dan aan de Kamer is gezonden. Tevens drongen deze leden er op aan in de nota naar aanleiding van het eindverslag nadere informatie te geven over de exacte invulling van de afslanking. Zij

verwachten daarbij een antwoord op hun vraag over de 200 bovenformatieve medewerkers.

De leden van de PvdA-fractie betreurden dat de diverse vragen in het voorlopig verslag over personeelsformatie, inkomsten, uitgaven en vermogenspositie nog slechts globaal zijn te beantwoorden. Zij begrepen dat pas eind 1993 een verder inzicht kan worden gegeven. In hun wijze van zien kan dit wetsvoorstel niet worden afgehandeld zolang dit inzicht niet is verstrekt.

De leden van de PvdA-fractie begrepen uit de memorie van antwoord dat de eis van een redelijk percentage eigen of daarmee gelijk te stellen vermogen van de nieuwe dienst kan leiden tot een kapitaaldotatie of een af te lossen lening van het Rijk aan de dienst. Zij vroegen naar welk redelijk percentage vermogen in die zin wordt gestreefd en om een indicatie van de kapitaalsinjectie of lening waaraan mogelijk moet worden gedacht.

Overigens vroegen de leden van de fractie van de VVD of inmiddels meer duidelijkheid kon worden gegeven over de financiële positie van de dienst; gekoppeld aan het feit dat inmiddels in de Wegenverkeerswet afschaffing van deel III van het kentekenbewijs is geregeld. Deze leden waren dus geïnteresseerd in een meerjareninzicht in de baten en lasten van de Rijksdienst voor het Wegverkeer na de verzelfstandiging.

De leden van de CDA-fractie stelden tot hun grote genoegen vast, dat afgezien wordt van het financieren van de beleidseenheid op het ministerie uit de opbrengsten van de dienst. De memorie van antwoord maakte overigens gewag van het verdwijnen van 210 miljoen gulden aan inkomsten uit de begroting en 200 miljoen gulden aan kosten. Zij vroegen de regering of zij hieruit de conclusie mochten trekken, dat de burger 10 miljoen teveel in rekening wordt gebracht?

De leden van de PvdA-fractie waren de regering erkentelijk voor de toezegging om beleidstaken ten departemente niet langer te willen financieren via de dienst.

De leden van de PvdA-fractie konden uit de brief van de Minsiter van Verkeer en Waterstaat van 21 juli 1993, 22 961, nr. 7 nog onvoldoende afleiden welke samenhangende activiteiten nu over- of onderdekt zijn uit corresponderende inkomsten. Zij begrepen dat hierin alsnog zal worden voorzien. Zij merkten echter op, verwijzend naar hun eerdere opmerkingen, dat de splitsing in drie groepen activiteiten, te weten documenten, informatieverstrekking en keuringen, hun enerzijds als onvoldoende verfijnd voorkwam en anderzijds als te versnipperd. Zo konden zij zich goed voorstellen dat de activiteit keuringen als geheel kostendekkend wordt gemaakt, maar zouden dan wel willen zien dat de rekening voor typegoedkeuringen en andere werkzaamheden voor het bedrijfsleven niet eenzijdig bij de bezitters van personenauto's wordt gelegd via het afmeldingstarief voor het algemene periodieke keuren van voertuigen. Anderzijds vonden zij dat de activiteiten documenten en informatieverstrekking niet elk afzonderlijk moeten worden beschouwd en kostendekkend gemaakt. Het kwam hun juist voor dat de kosten van de afgifte van documenten mede zouden kunnen worden gedekt door de verdiensten op het verstrekken van informatie uit de aldus verzamelde en toegankelijk gemaakte gegevens. Het kan daarbij zowel gaan om vergoedingen van commerciële gebruikers als van de belastingdienst in het kader van de houderschapsbelasting. De leden van de PvdA-fractie vroegen waar de inkomsten uit het zogenaamde schorsingstarief neerslaan en om welke financiële omvang het daarbij jaarlijks kan gaan.

De leden van de PvdA-fractie vroegen om nader in te gaan op hetgeen is gerangschikt onder de post «projecten» in de tabel inkomsten/uitgaven 1994 in de brief van de Minister van Verkeer en Waterstat van 21 juli 1993, 22 961, nr. 7. Om welke projecten gaat het, waarom zijn deze in zo sterke mate toegerekend aan de activiteit documenten en in hoeverre zijn deze kosten blijvend?

De leden van de PvdA-fractie vroegen in de nog te verstrekken nadere informatie in elk geval ook een opstelling te maken van inkomsten en uitgaven naar activiteit voor de situatie na afschaffing deel III.

De leden van de PvdA-fractie vonden in artikel 4q overigens niet verwoord hetgeen in de memorie van antwoord wordt gesteld over de algemene maatregel van bestuur die de opbouw van de tarievenstructuur vaststelt. Noch de kostendekkendheid, noch de beperking van indexering tot de inflatiecorrectie, noch de bevoegdheid van de minister om tariefswijzigingen afzonderlijk goed te keuren indien bepaalde bandbreedten worden overschreden, blijken uit de tekst van artikel 4q en zij verzochten om aandacht hiervoor. Een wettelijke verankering van het beginsel van kostendekkendheid vonden zij wel degelijk gewenst, omdat hierbij ook de vraag aan de orde is op welk deelniveau van werkzaamheden inkomsten en uitgaven in evenwicht moeten zijn. Zij konden zich wel voorstellen dat niet elk tarief precies kan worden afgestemd op de werkzaamheden die daarmee verband houden, maar vonden anderzijds wel dat de wettelijke bepaling verder moet gaan dan evenwicht op het niveau van de dienst als geheel. Zo heeft de Kamer eerder uitgesproken geen vrede te hebben met de grote overdekking uit deel III. Zij kwamen op deze kwestie nog terug bij de paragraaf financiën.

8. Rechtsbescherming en openbaarheid

De leden van de CDA-fractie waren verbaasd en tegelijkertijd aangenaam verrast over de inhoud van de verantwoordelijkheid voor de hoofdstructuur van de dienst. Zij stelden het zeer op prijs, dat bedoeld werd op het handhaven van de vestigingen in Zoetermeer en Veendam. Maar als dat de bedoeling is, dan hadden deze leden de neiging eerder Veendam als vestigingsplaats te noemen dan Zoetermeer, omdat de kern van het apparaat daar gevestigd is. Zij gaven de regering in overweging het wetsvoorstel in die zin aan te passen.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 4a

De leden van de PvdA-fractie vroegen of het wettelijk vastleggen van de vestigingsplaats nu betekent dat een eventuele verhuizing naar een andere plaats slechts bij wetswijziging mogelijk is.

Artikel 4c

De leden van de PvdA-fractie vroegen of voorbeelden kunnen worden gegeven van andere zelfstandige bestuursorganen waarbij aan de relevante minister eveneens een algemene aanwijzingsbevoegdheid is toegekend en van voorbeelden waarbij zulks juist niet is gedaan. Waarom wordt in deze wet aangesloten bij de eerste categorie?

Artikel 4l

De leden van de PvdA-fractie bleven het merkwaardig vinden dat in artikel 4k is bepaald dat bij vacatures de resterende leden van de raad van

toezicht de bevoegdheid hebben van de volledige raad maar dat in dit artikel is bepaald dat zij geen rechtsgeldige besluiten kunnen nemen indien het onverhoopt zou gaan om twee vacatures.

De leden van de PvdA-fractie vroegen of er grote bezwaren bestaan tegen de toevoeging van het tarievenbesluit van de raad van toezicht (tweede lid, onderdeel b) aan de goedkeuringsbevoegdheid van de minister (derde lid).

Artikel 4u

De leden van de PvdA-fractie meenden dat de memorie van antwoord geen duidelijkheid verschaft op hun vraag of de minister gehouden is het oordeel van de directie wat betreft de vertrouwelijkheid van de gegevens te volgen indien het zou gaan om door de Kamer verlangde inlichtingen. Met andere woorden, moet de minister de Kamer alle inlichtingen onthouden zodra de directie duidelijk heeft gemaakt dat zij vertrouwelijk zijn? Of kan de minister deze vertrouwelijk aan de Kamer melden, of zelfs openbaar, indien zij de argumenten voor vertrouwelijkheid niet deelt?

Onderdeel RRR

Het viel de leden van de PvdA-fractie op dat in dit onderdeel thans een andere wijziging van het ontheffingenartikel wordt voorgesteld dan in het oorspronkelijke wetsvoorstel. Thans wordt kennelijk voorgesteld om de ontheffingen voor wegen onder beheer van het rijk bij de minister te laten en de dienst alleen te belasten met de ontheffingen van de in artikel 71 gestelde regels. De memorie van antwoord zwijgt over deze wijziging naar aanleiding van vragen hunnerzijds in het voorlopig verslag. Is er inderdaad geen aanleiding meer om de dienst ook ontheffingen te laten verlenen anders dan van de regels van artikel 71?

Artikel VII

De leden van de PvdA-fractie vroegen of niet ook in een hernummeringsbepaling moet worden voorzien.

De leden van de PvdA-fractie namen aan dat dit wetsvoorstel niet eerder in werking kan treden dan de Wegenverkeerswet 1994. Zij hadden begrepen dat daarvoor op 1 januari 1995 wordt gemikt, zodat zij niet konden plaatsen waarom de memorie van antwoord spreekt over verzelfstandiging spoedig na 1-1-1994. Waar de inwerkingtreding van de Wegenverkeerswet 1994 bij de wet moet worden geregeld, zou het volgens deze leden overigens voor de hand liggen dezelfde constructie voor de onderhavige wet te kiezen.

De voorzitter van de commissie,
Biesheuvel

De griffier van de commissie,
Coenen